

ПРЕС КЛИПИНГ

27.август 2012.

НАСЛОВИ

Железара: Руси у предности;(стр.2)

Пензије сигурне у следећа три месеца;(стр.3)

Први месец у намерама;(стр.5)

Зашто је Стразбур последња нада за српске раднике;(стр.7)

Плате нису хуманитарна помоћ;(стр.10)

За пензије 39 милијарди месечно;(стр.11)

Врело сомборско лето радничког незадовољства;(стр.12)

Просечне плате све мање и мање;(стр.13)

„Петрохемија” иде на принудни одмор;(стр.14)

Железара: Руси у предности

Ј. ИЛИЋ

Проналажење партнера за Железару "Смедерево" још траје, тендер истиче 10. септембра, а као најозбиљнији потенцијални партнери за сада се спомињу руске и украјинске компаније

ТЕНДЕР за избор стратешког партнера за Железару "Смедерево" истиче 10. септембра, а држава као најозбиљније потенцијалне партнере види руске компаније. Још нема најава да ће производња бити покренута 1. септембра, како је раније најављено, а синдикати Железаре, забринути за статус 5.500 радника, траже састанак у Влади Србије наредне седмице.

Министар финансија и привреде Млађан Динкић изјавио је да је Руска Федерација прва земља са којом Србија разговара о потенцијалном стратешком партнеру за Железару "Смедерево", и навео како очекује да ће са Русима договор бити постигнут. У Железари су током лета у више наврата боравиле делегације руске "Урал мајнинг енд металурџик компани", али и украјинског "Доњецк-стила" као и "Јунајтед пилсена" из Луксембурга.

- Синдикати немају званичне информације какве су намере ових партнера. Зато смо затражили да се одржи састанак у Влади Србије, како би нас обавестили о преговорима - каже Драган Миловановић, председик АСНС Железаре.

НА ПЛАЋЕНОМ 4.000 РАДНИКА На плаћеним одморима је близу 4.000 радника Железаре. Око 1.500 њих ангажовано је на ремонтима постројења у три смене ишчекујући почетак производње.

Синдикати захтевају од државе и одговор на питање да ли ће производња бити покренута 1. септембра. Друга висока пећ заустављена је 10. јула. Тада је из Владе Србије обећано да ће одмах бити детаљно дефинисани услови и одређена средства за покретање производње 1. септембра. Засада, међутим, нема званичних информација хоће ли се пећи потпалити за десетак дана.

- Што се тиче покретања производње, то је у значајној мери повезано са активностима на изналажењу стратешког партнера - речено је "Новостима" у Сектору за односе с јавношћу Железаре "Смедерево".

То би могло да значи да ће високе пећи потпалити тек будући стратешки партнер, уколико тендер буде успешно окончан и не буде новог продужетка.

<http://www.blic.rs/Vesti/Ekonomija/339560/Penzije-sigurne-u-sledeca-tri-meseca>

МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА СРБИЈЕ ОБЕЗБЕЗБЕДИЛО СРЕДСТВА

Пензије сигурне у следећа три месеца

Снежана Кривокапић

Новца за пензије ће бити, као и за плате 471.000 запослених у јавном сектору. Ова уверавања стижу из Министарства финансија, упркос томе што је пре месец дана речено да ће новца бити само за август, мада је сада извесно да је новац обезбеђен за наредна три месеца.

Сав новац који се у буџет прикупи од пореза, доприноса прво се троши на плате и пензије, а када нема довољно новца, држава се задужује продајом хартија од вредности.

- За плате у јавном сектору и редовне пензије у септембру, као и за социјалну подршку за најугроженије пензионере која ће бити исплаћена у септембру је потребно 45 милијарди динара и све ће бити исплаћено - кажу у Министарству финансија за "Блиц" на питање да ли је обезбеђен новац за све који су на државним јаслама.

Наиме, Управа за јавни дуг Министарства финансија Србије продала је протекле недеље понуђене педесеттронеделне државне обвезнице деноминоване у еврима за укупно 40 милиона евра. Годишња камата на те дужничке хартије је 6,15%, а на наплату доспевају 29. августа 2013. године.

Додуше, и сам министар финансија Млађан Динкић је недавно сам кориговао своју изјаву с почетка августа да новца једва има за плате и пензије када је изјавио да је ситуација у трезору сад много боља. С друге стране, упућени у јавне финансије кажу да заправо разлога за праву бригу никад није ни било.

Кликни за увећање (+)

- Јавни приходи се прикупљају током целе године, као што се и плате и пензије исплаћују током целе године. Тако да просто није могуће да пара више у државној каси нема - каже економиста Владимир Глигоров са Бечког института за међународне економске студије. Он објашњава да плате и пензије спадају у законом дефинисане обавезе које се исплаћују из буџета, за разлику од такозваних дискреционих расхода. То практично значи да држава све паре које прикупи кроз порезе, доприносе, акцизе и друге намете прво троши на плате и пензије па онда на све остало - ако преостане.

Уз то, држава тренутно на свим својим рачунима има 142 милијарде динара односно три пута више него што јој је потребно за септембарске плате и пензије, каже Мирослав Здравковић, уредник сајта Макроекономија.орг. Он напомиње и да је у јулу остварен суфицит - прикупљено је пет милијарди динара више прихода него што су били расходи.

- Држава се задужује и продајом хартија од вредности и банке су вољне да купују те хартије - каже Здравковић и закључује да приче како пара за пензије нема, апсолутно нису утемељене. □

Владина тактика

Економисти скорашњу такву изјаву ресорног министра више тумаче као тактичку. Јер, потребан нам је аранжман са ММФ-ом како бисмо задобили поверење инвеститора и како бисмо могли да се даље задужимо. Зато се наговештава и најгори сценарио, како би грађани били припремљени на “ниже плате и пензије и веће порезе“. Ни синдикати неће инсистирати на повишицама ако држава једва успева да исплати и основне зараде.

Шта је влада СНС-СПС-УРС постигла у пет кључних области за тридесет дана свог постојања

Први месец у намерама

АУТОР: Л. В.

Београд - Првих месец дана рада нове владе коју чини коалиција СНС-СПС-УРС протекао је у највама онога што тек треба урадити и за сада је мало конкретних потеза да би се могла дати оцена онога што министри раде, кажу саговорници Данаса. Подсетимо, влада Ивице Дачића проглашена је 27. јула у Народној скупштини Србије.

У кључним областима, као што су економија и социјална политика, чији је циљ остваривање социјалне правде, и које је премијер Ивица Дачић у свом експозеу пред народним посланицима навео међу најзначајнијим, према речима наших саговорника чланови владе су до сада само најављивали мере које ће предузимати, није било конкретних акција и разговора с члановима Социјално-економског савета, наводи Бранислав Чанак, председник УГС Независност. Најаве попут оне о тринаестој плати пензионерима, економиста Александар Стевановић оцењује као неодговорне, јер држава нема новца, а када је реч о економској политици, нада се да ће влада успети да најављене мере склопи у користан план.

У борби против корупције и криминала осим испитивања рада Агробанке, где је дошло и до привођења, најављује се и отварање нових питања попут продаје Политике и Новости. И у тој борби, према речима Чедомира Чушића, члана Агенције за борбу против корупције, морају се видети конкретни резултати, попут давања на значају независних контролних тела и усвајању системских закона. Влада нарочито мора да обрати пажњу да у борби против корупције нема недодирљивих, што би значило преиспитивање и људи из редова партија које су сада на власти.

Када је реч о европским интеграцијама, Милица Делевић, председница скупштинског Одбора за европске интеграције, каже да је влада најавила одређени помак и то у новом приступу регионалним састанцима на којима присуствују и представници Косова. Она наводи и да влада иза себе има и крајње дискутабилне потезе, међу којима је измена Закона о Народној банци Србије. Према њеној оцени, то ће у предстојећем извештају Европске комисије бити негативно оцењено.

И у политици према Косову, најављује се подизање дијалога Београда и Приштине на виши, политички ниво, али се око приступа том дијалогу за сада не назире најављивани консензус и јединствена платформа, каже Оливер Ивановић, државни секретар у Министарству за КиМ у прошлој влади.

Премијер Србије Ивица Дачић рекао је београдским медијима да је задовољан радом владе Србије у првих месец дана, да је започето доста послова, али доста тога има још да се уради. Он је уверен да ће влада успешно решавати тешке задатке који су пред њом и да ће имати пун мандат. Према његовој оцени, министри раде као тим, ефикасно и међу њима нема трзавица.

ЕКОНОМСКА ПОЛИТИКА

Александар Стевановић

економски аналитичар

За сада се не виде ни обриси економске политике и не се може рећи да нова влада има јасну економску политику. Све ово што чујемо од министара су само фрагменти те политике и намере на основу којих се не може закључити шта тачно влада планира да уради. Остаје нам да се надамо да ће чланови владе све те фрагмента успети да споје у кохерентну целину која ће бити добра за Србију. Приче о тринаесте пензији су забрињавајуће неодговорне у ситуацији када се новац једва сакупља за исплаћивање дванаесте пензије.

СОЦИЈАЛНА ПОЛИТИКА

Бранислав Чанак

председник Уједињеног гранског синдиката Независност

Од како је влада формирана ни са једним од њених чланова нисам имао никакав контакт ни формалан ни неформалан. Без могућности да их директно питам шта ме занима, не могу да доносим судове. Нико из владе није тражио састанак Социјално-економског савета. Поруке које долазе од министара су потпуно контрадикторне. Све то не личи ни на какву полемику међу њима или размену мишљења, већ су то информације које се ни на који начин не могу укрстити и извући одређени закључци о намерама владе.

БОРБА ПРОТИВ КОРУПЦИЈЕ

Чедомир Чупић

члан Одбора Агенције за борбу против корупције

Влада је вербално дала примат борби против корупције, али док не видимо резултате не може се процењивати урађено. Ако ова влада независним институцијама попут Агенције за борбу против корупције, поверенику за информације од јавног значаја, омбудсману и ревизору да право место у тој борби, онда има озбиљне намере. Важно је и усвајање системских антикорупцијских закона, као што је закон о пореклу имовине, с оштрим казнама. Важна је и реформа безбедносних служби, криминалне полиције, тужилаштва и судова. Нико не сме да буде поштеђен, макар био и кућни пријатељ.

ЕВРОПСКЕ ИНТЕГРАЦИЈЕ

Милица Делевић

посланица ДС и председница Скупштинског одбора за европске интеграције

Месец дана је кратак период и можемо само да оцењујемо намере. Ипак, издвојила бих два потеза. Први је намера да се нађе решење да Србија учествује на свим регионалним скуповима што је помак у добром правцу. Тај потез бих оценила позитивно, али још увек треба да се види да ли ће доћи и до конкретизације те намере. Друга ствар је измена Закона о Народној банци Србије, што ће, према мом мишљењу, Европска комисија у свом наредном октобарском извештају, оценити неповољно.

ПОЛИТИКА ПРЕМА КОСОВУ

Оливер Ивановић

бивши државни секретар у Министарству за Косово и Метохију

Чули смо само најаве онога што тек треба да се уради. Очигледно је да је потребно више времена. Чули смо најаве о прављењу заједничке платформе и тимова за преговоре с Приштином, најаве о подизању разговора на виши ниво. Све то је изазвало велика очекивања у народу, али када се боље погледа види се да је влада у свему томе на почетку. Из изјава званичника који је директно или индиректно баве Косовом, може се закључити да у влади

има више струје и да још нема консензуса и нове стратегије који су најављивани, а спремност за дијалог без платформе не би била упутна.

http://www.danas.rs/dodaci/biznis/zasto_je_strazbur_poslednja_nada_za_srpske_radnike.27.html?news_id=246583

Судбина извршних пресуда из радних спорова још неизвесна, у Агенцију за приватизацију пристигло више од 30.000 захтева

Зашто је Стразбур последња нада за српске раднике

АУТОР: МИРЈАНА СТЕВАНОВИЋ

Раднике великог броја предузећа у Србији, који су покренули судске спорове против својих послодаваца, додатно је узнемирила чињеница да чак ни извршне пресуде не могу да буду реализоване уколико претходно нису евидентирани код Агенције за приватизацију.

Власнике тих папира на то обавезује Уредба о евидентирању доспелих неизмирених обавеза друштвених предузећа по извршним пресудама за потраживања из радних односа, која је ступила на снагу 5. априла. Малициозни би рекли: оно што није пошло за руком тандему Ђирић (Небојша) - Хомен (Слободан), који су у марту 2009, са позиција државних секретара у министарствима економије и правде, „препоручили“ судовима да обуставе извршне поступке по правноснажним судским пресудама којима су радницима друштвених предузећа досуђена новчана потраживања из радног односа, успело је, на крају мандата, Влади Мирка Цветковића. И мада је јавност тада, дакле пре нешто више од три године, осудила противуставно мешање извршне у судску власт, чињеница је да извршне пресуде нису реализоване. На то указују и подаци које смо добили у Агенцији за приватизацију, према којима је до сада обрађено око 16.000 захтева, а бар још толико чека на обраду. Нисмо, међутим, могли да сазнамо о ком обиму потраживања је реч. Али оно што у овој, нарочито за раднике суморној, причи забрињава јесте податак да, осим Друштва судија Србије и Синдиката правосуђа, на Уредбу нико није реаговао. Синдикат правосуђа подсетио је на одлуку Грађанског одељења Врховног касационог суда, од 24. фебруара прошле године, према којој се извршни поступци за наплату новчаних потраживања из радног односа утврђени извршним исправама против дужника - субјекта приватизације у реструктурирању, неће прекидати. Напротив, биће настављени и окончани. Они у том контексту истичу да је председница Врховног касационог суда, Ната Месаревић, имала обавезу да са највише судске инстанце упозори Владу Србије да је ова Уредба противуставна.

Владавина права на испиту

Питање које у овом тренутку мучи заштитника грађана Сашу Јанковића, али и раднике који су спорове решили у своју корист, јесте шта ће бити са онима који се не евидентирају - да ли то значи да ће њихове судске пресуде бити проглашене неважећим, што би даље значило дезавуисање судске власти.

- Друга, не мање значајна, чињеница јесте да се судске пресуде односе на конкретно предузеће чије би дугове сада требало да плате порески обвезници. Спорно је и то што се евентуално намиривање тих обавеза предузећа из буџетских средстава не може регулисати уредбама, већ захтева усвајање закона. Претходно би, међутим, требало утврдити да ли је економски

оправдано, и морално, да се те обавезе, нарочито кад је реч о приватизованим предузећима, свале на плећа пореских обвезника. Имам утисак да је све ово последица вишедеценијског игнорисања владавине права. Неспорно је, рецимо, да је не тако мали број предузећа годинама само фиктивно било активно, али и радници тих фирми траже да им се исплате зараде, макар то био и минималац, иако заправо нису радили - коментарише за Данас Јанковић.

Он је у мишљењу које је упутио Влади Србије упозорио и на то да је неспровођење правоснажних и извршних судских одлука донетих у корист радника друштвених предузећа обухваћених поступком приватизације, односно немогућност исплате заосталих зарада и других потраживања у поступку њиховог реструктурирања, и Европски суд за људска права у Стразбуру уочио као један од системских проблема у Србији, с обзиром на то да је реч о повреди права на мирно уживање имовине и права на суђење у разумном року. „У том контексту посматрано, логично се намеће питање да ли се Уредбом која прописује евидентирање извршних пресуда и одуговлачење наплате потраживања у недоглед, грађани Србије, заправо, подстичу да туже државу Суду у Стразбуру, који ће тај проблем брже решити“, истиче Јанковић. Наш саговорник упозорава и на то да хиљаде радника остају без зарада, иако су судске пресуде у њихову корист, јер Закон о приватизацији стопира извршење пресуде ако предузеће у коме су радили уђе у процес приватизације кроз реструктурирање. Омбудсман подсећа да се Уставом гарантовано право на зараду по основу рада, као и принцип обавезности судских одлука, не могу жртвовати због интереса приватизације. Али, не треба амнестирати ни Агенцији за приватизацију, која није окончавала поступке реструктурирања у законом предвиђеном року. Чланом 14 Закона о приватизацији прописан је крајњи рок (31. децембар 2008) до када је морао да буде објављен јавни позив за учешће на јавном тендеру, односно јавној аукцији. Уколико се то не догоди, Агенција за приватизацију била је дужна да донесе решење о покретању принудне ликвидације субјекта приватизације.

За оне који су остали без посла и пред судовима траже правду, неприхватљива је, иначе сумњива, аргументација да ће исплата њихових потраживања већину предузећа одвести у амбис. Они не могу да се солидаришу са својим дојучерашњим колегама који су у овом тренутку у бољој позицији од њих јер имају какав-такав посао. У ситуацији у којој држава сматра да и приватизовано предузеће не треба да испуни своју обавезу, начин на који би, према оцени Суда у Стразбуру, проблем системски могао да буде решен, јесте докапитализација приватизованих предузећа за које држава процени да је њихов опстанак економски оправдан. Држава би предузећу дужнику могла да обезбеди новац потребан за измиривање обавеза по судским одлукама, а да заузврат постане сувласник, или 100 одсто власник тог предузећа.

Сигнал за ново задуживање

Уредба не даје одговор на питање на колики се рок, заправо, одлаже извршење судских одлука, али оне који чекају на наплату својих потраживања, чини се, више брине то да ли ће, и на који начин, бити обезбеђена средства за те намене. Уз констатацију да се у нормалним околностима такви проблеми не би решавали уредбама, јер то практично значи субвенционисање обавеза предузећа која због неликвидности нису у стању да их измирују, Махмуд Бушатлија, консултант за стране инвестиције, каже за Данас да је апсурдно да се та потраживања сваљују на државу која је, такође, један од највећих дужника.

- Овакав приступ је веома проблематичан и због тога што подразумева ново задуживање државе. Јер, уверен сам у то, на друге изворе финансирања не можемо да рачунамо. А пошто је Србији рејтинг пао на ББ-, то значи да камате на те позајмице неће бити ниже од девет одсто, можда чак и 10 одсто, јер је у нашем рангу већ велики број земаља које ће имати приоритет у продаји својих обвезница. Треба подсетити да се на светским берзама котирају и вредносни

папири земаља, попут Француске и Италије, које су још увек у А, дакле, инвестиционој зони. Према томе Србија сада може да рачуна само на кредите који ће енормно коштати. Под условом да неко уопште буде заинтересован да купи наше бондове то ће нас коштати колико и динарски записи, а то значи 12 до 13 одсто. А ако се и текуће обавезе морају покривати задуживањем, онда ми немамо никакву перспективу - упозорава наш саговорник.

Он сматра да би државна управа, уколико намерава да учини нешто озбиљно, морала да сачини дугорочни план развоја који превазилази њен мандат од четири године. То, између осталог, подразумева поправљање кантри ризика који ће потом поправити кредитни рејтинг, који је пао управо због високог кантри ризика. „Сви указују на висок буџетски дефицит и јавни дуг, а ретко ко каже да је то последица погрешних потеза државне управе. Да би се тај рејтинг поправио, морамо да имамо план реформи који ће бити верификован од ММФ-а. Несумњиво је да Србија мора да смањи притисак јавног дуга, а то се може постићи само репрограмом и отписом дела обавеза“, закључује Бушатлија.

У систему појачаног надзора

Српско правосуђе већ годинама уназад носи епитет не само неефикасног већ и најспоријег у Европи - радни спорови у просеку трају између четири и пет година. И мада још нико није прецизно израчунао колико та инертност правосудних органа кошта државу, односно пореске обвезнике, неке рачунице, додуше незваничне, указују на то да се цена једног судијског дана креће од 30.000 динара до чак 2.000 евра. Зато не чуди што је Европски суд за људска права у Стразбуру донео више пресуда против Србије којима је констатовано повреде права на правично суђење у разумном року из члана 6 став 1. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода и права. Тај суд је почео да доставља на одговор држави Србији представке које се односе на дугове друштвених предузећа из радних односа утврђене правоснажним пресудама домаћих судова. Позивајући се на „добро установљену судску праксу“, Суд у Стразбуру предлаже да се у таквим случајевима иде на поравнање, што практично значи да се од државе захтева да због дугог поступка извршења плати нематеријалну штету, као и материјалну штету и трошкове досуђене пресудама домаћих судова. Надзор над извршавањем пресуда које је Суд донео против Србије спроводи Комитет министара Савета Европе све док не констатује да су извршени сви налози (превођење, објављивање и достављање, плаћање накнаде, спровођење индивидуалних и генералних мера). Занимљиво је, такође да је на састанку Комитета министара Савета Европе (одржан крајем 2010) усвојен извештај из кога произилази да ће се предмети који се односе на проблем неефикасног извршавања пресуда домаћих судова, међу којима су најзначајније оне против друштвених предузећа, наћи у групи пресуда које се разматрају по систему „појачаног надзора“. Имајући све то у виду могао би се стећи утисак да је усвајање ове Уредбе заправо покушај Владе да створи системски оквир за извршење одлука Суда у Стразбуру, па и оних које се односе на поравнање. Од радника се тражи да у року од четири месеца, почев од 5. априла, доставе пријаве Агенцији за приватизацију, која онда има обавезу да направи евиденцију о свима којима друштвена предузећа дугују новац на име радног односа. Те податке ће Агенција доставити Министарству финансија и привреде, од кога се очекује да у року од 60 дана од пријема евидентираних обавеза о томе информисе Владу и предложи одговарајуће мере. Рок за пријављивање потраживања истекао је 5. августа али ће, по свему судећи, бити продужен.

Бесплатан поступак

Већина грађана Србије, који су се суочили са неправедним одлукама домаћих судова, не зна да је покретање поступка пред Европским судом за људска права у Стразбуру - бесплатно. Другим речима, уколико су исцрпљена сва правна средства која домаће законодавство нуди, грађанин може сам да попуни формулар и да га, уз одговарајућу документацију, достави Суду

у Стразбуру. Тај посао може бити поверен и адвокату који ће, у случају позитивног исхода, судске трошкове наплатити од државе. Уколико процени да су дезавуисане судске одлуке тиме што се реализација извршних пресуда у недоглед одлаже, Суд ће донети решење у корист грађана, јер се процес сматра окончаним тек кад клијент оствари своја права. Пред Судом у Стразбуру позитивно је решено четири пресуде из радних спорова.

Саша Јанковић, заштитник грађана

Логично се намеће питање да ли се Уредбом која прописује евидентирање извршних пресуда и одуговлачење наплате потраживања у недоглед, грађани Србије, заправо, подстичу да туже државу Суду у Стразбуру, који ће тај проблем брже решити.

Махмуд Бушатлија, консултант

Овакав приступ је веома проблематичан и због тога што подразумева ново задуживање државе. А пошто је Србији рејтинг пао на ББ-, то значи да камате на те позајмице неће бити ниже од девет одсто, можда чак и 10 одсто.

<http://www.dnevnik.rs/ekonomija/plate-nisu-humanitarna-pomoc>

Плате нису хуманитарна помоћ

– **Обавеза државе је да обезбеди поштовање права радника и не сме се дозволити да измиривање обавеза према запосленима постане вид „хуманитарног прилога” – изјавио је потпредседник Асоцијације малих и средњих предузећа Милан Кнежевић.**

– Не знам због чега заштитник грађана Саша Јанковић спасава права радника од државе која треба да спроводи та права. Држава је плаћена да изнуди да се сви радници благовремено пријаве, да од нас послодаваца благовремено наплати порезе и доприносе и да они који не измирују обавезе према радницима одговарају пред законом.

Заштитник грађана Саша Јанковић изјавио је протекле седмице да, за сада малом броју грађана Србије и, поред судских пресуда, нису исплаћене вишегодишње зараде, упозоривши да тај проблем свакодневно расте и да представља кршење људских права.

Он је позвао Владу да крене у решавање тог проблема. Кнежевић истиче да је држава дужна да обезбеди да се благовремено измире обавезе, уплате обавезујући порези и доприноси на зараде, а ако се то не догоди, тражи се смена у институцијама и суочавање с одговорношћу.

Кнежевић је истакао да је једино исправно да оне који не плаћају држава блокира и у поступку извршења принудно наплати дуговане износе. По његовим речима, не треба изгубити из вида чињеницу да се већ сада плаћају високи порези и доприноси на рад па зато треба очекивати да радници у још већој мери не буду пријављивани јер се послодавцима то чини јединим начином да преживе.

Кнежевић сматра да је исправна одлука радника да туже фирму ако им није исплатила зараде.

– Пословни ризик послодавца нема никакве везе с његовом обавезом исплате зарада радницима. Ако неко на Западу не исплаћује зараде, порезе и доприносе, првог месеца следи блокада и принудна наплата. Таква фирма иде у стечај, а радници се намирују из стечајне масе – објаснио је Кнежевић, и нагласио да је „проблем што се овде ниједан од тих правних института не спроводи”.

– Апсолутно сматрам да радници треба судски да потражују све што им по закону припада. Не само да покрећу поступке против послодаваца него и против државе и против било којег правног института јер су закони јединствени за све – нагласио је Кнежевић.

По подацима којима располаже Савез самосталних синдиката Србије, тренутно око 70.000 запослених ради а не прима зараде и тај број, како се процењује, варира квартално између 50.000 и 80.000 људи.

Е. Дн.

Кривица и запослених

– По мени, највећи кривци за то су радници који благовремено не узбуњују и не утуже послодавца – казао је Кнежевић, и нагласио да је страх радника од отказа у оваквим ситуацијама – сувишан. – Страхујем и ја да ми неко може украсти нешто, али га пријавим ако га видим да хоће да ми украде. Каква је разлика између тога што ће добити отказ и чињенице да раде без новца? Боље је да добију отказ, а не да раде а не плаћа им се.

<http://www.dnevnik.rs/ekonomija/za-penzije-39-milijardi-mesecno>

За пензије 39 милијарди месечно

По подацима из Статистичког месечног билтена Републичког фонда ПИО, у јуну је исплаћено 1.690.587 пензионерских чекова у износу од 39,05 милијарди динара.

Толики је трошак за нето пензије, без обрачунатих трошкова за здравствено осигурање пензионера, за шта је исплаћено додатних седам милијарди динара.

Број пензионера у јуну повећан је за 1.362 у односу на мај и за 14.718 од јуна прошле године, не рачунајући промене броја војних пензионера. У односу на јун прошле године повећан је број старосних пензија запослених – 23.630, код самосталних делатности – 3.199, док је број пољопривредних смањен за 3.847. Број инвалидских пензија у категорији запослених смањен је за 8.503.

У јуну је исплаћено 76.823 накнада на име старања у свим категоријама пензионера, у просечном износу од 14.377 динара и у укупној суми од 1,1 милијарди динара.

На име телесног оштећења исплаћено је 84.644 накнада у просечном износу од 1.378 динара и у укупној вредности од 117 милиона динара.

Врело сомборско лето радничког незадовољства

Ако су иностране агенције Србији смањиле кредитни рејтинг, између осталог и због смањења индустријске производње у протеклу годину дана од око четири одсто, никога не треба да чуди што су ове тропске температуре у Сомбору додатно „подгрејане“ радничким незадовољством

у ионако малобројним фирмама које још увек раде. Наиме, готово чудовишно делују подаци овдашње Регионалне привредне коморе по којима је, у односу на јун прошле године, овогодишња индустријска производња у Западнобачком округу, чији је Сомбор центар, пала више од 30 одсто!

Баш због оваквих података (уз утисак да је и актуелна политичка ситуација у земљи дала свој „допринос“) тек малобројне познаваоце прилика у Сомбору је могао изненадити недавни демонстративни прекид рада запослених у деценијској привредној „перјаници“ овог града, Фабрици акумулатора, ћерки-фирми шабачког „Фармаком МБ“, чувеног бизнисмена Мирослава Богићевића. Мада, по статистичким подацима послодавца, просек нето зарада прелази и 48.000 динара, двонедељно закашњење њене исплате је понукало раднике да у два наврата на по два сата прекину рад, захтевајући исплату и заосталих путних трошкова и регреса за протекле две године. Из менаџмента су узвратили да је до, наводно привременог, кашњења зарада дошло услед одлуке пословодства да се новац усмери ка куповини сировина, како не би дошло до застоја производње. На овакво тумачење разлога кашњења зарада у колективу који запошљава око 700 Сомбораца, незадовољни радници су узвратили отвореним писмом јавности и властитој фирми, истичући тешке услове рада и упозоравајући на то да није на радницима приватне фирме да својим зарадама суштински кредитирају послодавца. Додатни разлог радничког беса је била и чињеница да им је до тада главни синдикалац Миленко Маглов прво постао саветник власника Мирослава Богићевића, а онда и извршни директор ФАС-а, што су неспојиве функције. Епилог те буре у једној од ретких фирми које уопште раде у привредно клинички мртвом Сомбору био је исплата зарада за јун у другој седмици августа и демисионирање, сада директора, Маглова с положаја шефа синдиката. Да је у изненадној побуни радника ФАС-а имала неку улогу „афера Агробанка“ у којој се, по основу кредитних задужења „Фармакома МБ“ од око 20 милиона евра, наводно баш на име сомборске фабрике акумулатора, спомињало и Богићевићево име, ствар је српског привредно-политичког фолклора.

Када су већ у ненајављени штрајк ступили релативно добро плаћени радници ФАС-а, никога није зачудила нова „бура у чаши воде“ у сомборској Фабрици уља и биљних масти „Сунце“, аквизиције „Инвеја“ Предрага Ранковића Пецонија, још једног од познатих овдашњих бизнисмена, којем се приписују, благо речено, неуобичајено јаке везе са српским политичким естаблишментом. Нешто више од 170 радника „Сунца“ је подигло свој глас против одлуке менаџмента да се део њихових колега (наводно око 20) једноставно „прекомандује“ у врбаску Уљару „Витал“, још једног крунског драгуља империје „Инвеј“, чиме се, због удаљености „откоманде“, крше одредбе Закона о раду. Ако се зна да је до 2007. године и Пецонијевог преузимања „Сунца“ од Мишковићеве „Делте“ у тој фирми радило близу 1.000 Сомбораца и

Сомборки, као и да је престала производња готово свих њених брендова (сем основног производа јестивог уља „сунце“), да је једноставно запараложен најмодернији стакленик у чији су „кноњ хоњ“ били укључени холандски стручњаци, иначе замашна инвестиција ранијег власника, „Делте“, не треба да чуди што је уврежено мишљење у овом граду да је крајњи циљ „Инвеја“ да по провереном рецепту српског бизниса „исцеди“ све што може из „Сунца“, оптерети фабрику кредитним задужењима и препусти је „већ виђеној“ судбини других, аветињски празних фабричких хала у Сомбору и околини. Колику би у овом наводном сценарију имала улогу овогодишња катастрофална суша која је децимирала приносе уљарица, остаје да се види.

М. Миљеновић

Борба у „Борелију“

Најдраматичнија ситуација с врелим сомборским летом радничког незадовољства је, ипак, у једном од ретко преосталих још увек друштвених предузећа, сомборској фабрици обуће „Борели“. Суочени с распродајом локала „Борелијеве“ продајне мреже од некадашњег матице-фирме, хрватског Комбината коже и обуће „Борово“, како тврде радници али и менаџмент, мимо Анекса Г Споразума о сукцесији бивших република СФРЈ, пролетос су својим телима спречили увођење у посед наводног новог власника, док је пословођа „угрожене“ продавнице претио да ће у знак протеста запалити и себе и продавницу. Мада је одузимање локала „Борелију“ тада одложено, сама најјава да би до тога ипак могло доћи средином августа, понукала је раднике да запрете да ће поновити сценарио радника пољокомбината „Граничар“ из Гакова од пре две године и у покушају одбране „свог“ локала подићи шаторе у самом центру града и тако даноноћно физички спречавати судске извршитеље и од сомборског Привредног суда захтеване полицијске „асистенте“ да уселе новог власника локала на Венцу Степе Степановића.

<http://www.dnevnik.rs/ekonomija/prosecne-plate-sve-manje-i-manje>

Просечне плате све мање и мање

Просечна нето зарада у Србији, исплаћена у јулу, износи 41.180 динара и у односу на зараду из јуна, номинално је мања 2,7 одсто, а реално 2,8. Просечна јулска нето зарада је номинално 5,2 посто већа него у истом месецу лане, а реално 0,8 одсто мања.

Просечна нето зарада у периоду јануар–јул била је номинално 9,7 посто већа у односу на просечну нето исплаћену у истом периоду прошле године, а реално пет. Просечна бруто зарада у јулу је износила 57.240 динара, и била је номинално 2,5 одсто мања од јунске, а реално 2,6.

Јулска бруто зарада била је номинално 5,7 посто већа него зарада исплаћену у јулу прошле године, а реално 0,4 одсто мања. Просечна бруто зарада исплаћена у периоду јануар–јул номинално је била већа 9,6 одсто, а реално 4,9.

„Петрохемија” иде на принудни одмор

Стрховања три синдиката у панчевачкој „Петрохемији,” показала су се оправданим јер ће око 1.400 запослених од 1. септембра бити послато на принудни одмор, који ће трајати до децембра.

Примаће 65 одсто просечне зараде, а за то време биће модернизован фабрички комплекс ПЕВГ. Пошто ће фабрика бити у застоју, уложено ће бити 400 људи.

– У случају потребе, а у складу са Законом о раду, Извршни одбор је у обавези да прибави сагласност надлежног министарства за упућивање запослених на плаћено одсуство дуже од 45 дана у текућој години – рекао је председник Надзорног одбора ХИП „Петрохемија” Милан Теофиловић. – Износ новчане накнаде која ће се запосленима исплаћивати током одсуства биће 65 процената просечне зараде запосленог остварене у предходна три месеца у односу на месец од којег ће запослени одсуствовати с рада у складу с колективним уговором. Запослени који ће наставити да раде ће бити исплаћивани по важећем колективном уговору.

Иако су из „Петрохемије,” покушали да добију новац, речено им је да је држава већ у тешкој финансијској ситуацији и да помоћ могу очекивати тек 2013 године.

– Све смо покушали, али представници Министарства финансија и привреде поново су указали на лоше стање финансија у Републици Србији и затражили да опредељени буџет за инвестиције остане у задатом оквиру. Услови за почетак модернизације фабрике ПЕВГ су испуњени – тврди Теофиловић. – Извршни и Надзорни одбор „Петрохемије,” одобрили су улазак фабрике у инвестициони пројекат, за чије финансирање је издвојено око 2,4 милиона евра. НИС ће обезбедити додатна инвестициона средства од 4,7 милиона евра, од чега је део намењен за зараде запослених док трају радови.

Три репрезентативна синдиката „Петрохемије,” ће сачекати да се усагласе ставови, захтеви и стратегија међу синдикатима.

– Договор је да репрезентативни синдикати „Петрохемије,” неће иступати појединачно све док не усагласе споразум који ће дефинисати све наше захтеве у односу на ресорна министарства, послодавца као и на споразум који склопљен прошле године између НИС-а и Владе Србије – изјавио је председник _Синдиката инжењера и техничара „Петрохемије,” Зоран Обрадовић.